

در سعادت نه بیک پوسته خانه قاز شور مند
دازه خصوصه دو

حول ازمه:

مؤسسی: ابوالعلاء زین العابدین - ح. اشرف ادیب

سنه لک القایلی

٣٥ ٦٥

٥٠ ٩٠

١٠٠ ١٠٠

در سعادت نه ولايادنده هملاك اجنبیه ده

٣٢٦ شوال ١ صالی ١٤ تشرین اول

عدد: ١٠

مکتبۃ الفتن

دين، فلسفه، ادبیات، حقوق و علوم دن باخت هفته‌لاق رساله‌در

در سعادت نه سخه‌سی ٥٠ پاره‌در

قیرطه‌دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
٤٠ طوش فضله آله.

در سعادت نه پوسته ایله کوندریلیرسه ولايات بدی اخذ او لنوره

تاریخ تأسیس:

٣٢٤ نوموز ١١

برنجی سنه

لکھنؤی

ایده، جىك هېچ بىزىم فعالاندەن ائر كۈلىور. عجىبا بۇندىن؟ شوندىن كە
بۇ آدەلر غربلىرىنى تقلید ايتىك استدىلر فقط كوردىلر كە آرزو لىرىنىڭ
حصه-ولانە طبىعتلىرى اك بىرلەك بىر مانع ايىش ؛ صىركە اسىكى حالارينە
رجىت ايتىك استدىلر . لەن تقليدات ظاھرىيە كىندىلرندە بىر اعىتىاد،
بىر مەلکە شىكلەن آلدە يىنى اپچون بوكادە موفق اوالەمدىلر . بىناءَ عليه
ارباب ابەتسارك نظر عبرتى او كىندە ، وقفە كىرىياس اولوب قالدىلر .
بۇنلار بالفرض باخشار ، صوب كەنجىلر يىنە بىكىزەمىزلىر چونكە بىرىكىلردىن
بىرى حىيات تىخىسىيەنى پارسىدە ، ياخود لوندرەدە ، ياخود بىرائىندە چىپرسە
بالآخرە وطنىنى دوندىكى زمان ابناى قومى عندىندە فىكرىندىن استفادە
ايدىلير ، رائىنە مراجعت واعتماد او ازور بىر آدم اولور. وطنداشلىرىنىڭ
أھىيدكاهى ، قبلاة الامالى كىسيلىر . مع ما فيه او دە ميدانە قويىدىانى جلالەل
آثارايلە ، معالى عزم و همتايلە بوشرفە كىسب استحقاق ايدىز .

زیرا بواقوایله غربیلور آرمهستنده مؤثرات حیائیه اعتباریله بر مشاهت
واردر . اوت بوبر حقیقتدرکه قارئین کرام براز تعمیق نظرو اید، جث
اولور لرسه محسوسات در چهندن کورورلر . ذاتاً آورو پاده تحصیل
اید، صریح که این چون غنیمت برایشہ یار امداد قلرینی ده آنجق بونکله
ایضاح ایده بیایرز .

شىدى بىرەتىپ چىقوب دىيە يلىرىكە : بىادعا نىصل قبول او لىنور ؟
زېرا اىچىمىزدە او روپا دە تىحصىل اىتمىش او يىلە كېنجىلر بولانىوركە — عددادا
چوق او لىما، قىلە برابر — اخلاقا فەدە، علۇغىزىم و ھەمتىدە بىكۈن نور سىيد كانڭ
مۇقتىدا سىيدىرلۇ .

جواباً دیرزکه : بزبسوزی انکاراید نلردن دکلز . ذانَا بوا عتراض
بزم دعوا منی جرح ایمز ، بالعکس تأیید ایدر . یالکز معترض نهادن رجا
ایدرزکه بوزمره یه داخل بولنان کنجولرک کیلو اولدینگی لا یقیله تحقیق
ایتسونلر . ارت ، بونلرا اویله کنجولر درکه اور و پاده کی تحصیلار می عادات
و عقائد هدیه لوبنده قارشی اولان رابطه لرینی ، انسای هلتلری حقنده کی
شفقتلرینی برقات دها آرتیوش ; اور و پادن یالکز علوم و فنوتی آمشلر ؛
هم اویسنى ، شان انسانیته یاقیشمایان شیلرینی براقشلر . بردہ غربلده
اقامتلری شو حقیقتی کندیلرینه لا یقیله او گرتش که صرف مادی اولان
هدیت حاضره نک تعلق و منابعی انجق جسدک سعادتنه هنضردر ، جهت
روحانیه سی ناقصردر . حال که بشرك از اندن بری شیدای اشتیاقی اولدینگی
سعادت کامله و مددیت فاغله نک غایب مطلوبی اصل ایکنخجی جهت دن عبارتدر .
ایشته بو حقیقتی ایجاد او گرند کاری ایچون مملکت لوبنده عودت ایدنجه غربلیلر له
یالکز غربلک مادی اولان فروز و هار فنده مسابقه یک کندیلرینه خط حرکت
انخاذ ایتدیلر . فشهه اوله ق بوكا بردہ - بوکی علمی هم روج هم ده
روحیک پایه بلند کاله تعالیه نه مدار انخاذ ایدن - دیانت الامیه نک
روحانیت ده علاوه ایلدیلر .

بو زمره دن او لو ب مملکت قزده بو انسان کنجکوی مصرا یلر طانیز لر
وانکار ایمزلر . خارجه کلچوہ مشال او له رق بلاد هندی کتیره بیلیز .
اور ادھ کی مسما نلر ک کنجکو ندن بر قسمی بر چوق سندھوینی لو ندره نک اک
پیوک دار الفنو نلر نده چپرد کمن صکره مملکت ترینه دونیور لر . بر حالدھ که

لکن غربی ببلیورکه مملکتند، اکثریتی تشکیل ایتمش بر جوق قادیلر
وار؛ بونلرک موافق اوافق چو جقلوی بولویور که. کندیلری کال
فقروسفالتند آرتق بوجیات صارت آلوده مقبر مظلومی ترجیح ایده جك
برحال حزینه کلشلر؛ ایچلرندن بر جو غنی آچلقدن انخسار ایدییورلر.
اشته، ئوافلک يوقار ایده ک سوزینه بکزد برسوز اوغر باینک قولاغنه
کیتدیکی زمان در حال قلبنده ير ایدر. قادینلرک او صور تله تلیم ایدملریجی،
پتشدیرملریجی ایستر. فقط هر يوزدن اولان هبوطانه. انحطاطند رغماً
شیدی يه قدر هنوز بو دور سفیل حزن انکیزی کورمه مش اولان
شرقلی يه کلجه او، روح علوی، اسلامیتند کندنده قالمش اولان بقیه نك
سوقيله بولله برسوزی شدتله ردایدر، انکار ایدرده ایستركه ارککلر
بوزوالای قادینلرک ابتالالریجی، الماریجی تهدیل اید، جلک بشقه بردوا بوسونلر.
ناشك بر قسمی بزمیتون شئونزده اور و پانك ائربنه تابع اولدیغمزی
اونلرک آردی صره کیتدیکمزی ظن ایدیورلرده ايلری يه طوغزی بول
آلمامن ایچون بو طرزی تعقیب ایتمه منی موافق بولیورلر. لکن بن
دیرم که اونلر بشقه بیولدن کیدییورلر بزاشه دیکر طریق طوششسز.
کذالک بزمؤثرات اجتماعیدمن، اصول حیاتیه اسلامیه من ایجا بجهه.
که تأثیر فتوحات ایله هلاک اولان اقوام ساگرنه خلاغنه اوله رق
شیدی يه قدر بزی ملل وجوده دن ولوهازکی برينىڭ جىمنە ئىشل ایدرک
محو اولمقدن حایه ایتمەدر — غربلیلر کی اولامايز، مکرکه اونلرک
اجسامنە ئىشل ایده لمدھ اوكلدن برجز تشکیل ایده لم. بوعاقبتىڭ ايسه محال
اند محال اولدیغى كوروپورم. زира اسلامیتك او قوى او، ئويد اولان
روحى بزه اوyle برمتانت وېمشەدرکه بزى ازسە ازسە انجق او از
يوقسە باشقەسى ازه من.

پو بابده سزه برمیان کتیوه لم : تحصیل ایچون آور و پایه کید نلرک
بر قدمی کور و بورسکز که اور اده او قومشتر، او هدایت مادیه نک نظر
فریب اولان ظواهری بونلر عیون فکر و بصیر تاریخی مسحور ایتمش،
چال ظاهری سی خیال مرنده مجسم ایتمش، یرا شمیش ده آرتق هستگاهه،
لیاسده، کلامده سلامده الحاصل هر شیده هپ او مدینیتک اهلی تقليد
ایدیورلر . حتی مقتدر اولسده لر صور تاریخی ده دکیشدیره چکلر، او ت
بر کره شو پلرک حالنه باقیکرزده صکره نصل بوله یغکزی، کندیلویی
هانکی قوه نسبت اید، بیله چککرزی بکا سو یلیکن . بونلر شرق یورلر؟
اصلا ! چونکه بونلر شرقده، شرق یورلرده سوکیورلر، اهای سنک بتون
عاداتی تبعیح ایدیور، بزده تدبیدن، رجوت قهقری آثارندن بشقه
برشی کورمیورلر، مملکت تمزک هانکی طرفنه باقیه لر محدود او فلر
چکیورلر نزهده طور سدلر اظهار تحسیردن کری قاییورلر . لکن عجبا
بونلر غرب یورلر : اصلا ! زیرا چهره لری یو ظنک خلافنه شهادت
ایدیور . واقعا سوزه کلجه غربی او لد قلری ظن استدیریور لر فقط
افعال حقیقیه لری دعوالری بالفهی رد ایدیور . چونکه بويادکار لرد
جهد و همتدن، بی نوعنه قارشی جلب منفعت یا خود دفع مضرت

مسئلہ نجی فصل

قادین ارک کدن قاچمل می؟

بز قادین ایچون بو عالمہ استحصالی ایحباب ایدن علوی بر کلاں وجودیتی ایضاح ایتدک؛ قادینک ارک ایشلریله اوغر اشمی، معیشتی بالذات آرامی کندیسی اوغایہ کالدن اوzac دوشوردکدن باشقہ بادی سعادتی اولان بتون خصائص جنسیہسی ده ابطال ایده جکنی، اوئی درکات انحطاطاٹک اک واپسینته ایندیرہ جکنی تجربہ ده مسند دلائل علمیه ایله اثبات ایلداک؛ صوکره قادین ایچون چالیشوپ چابالايوپ کندیسی بسلیه جک، حوانجئی تسویہ ایده جک بر ارک کلک خمان جاتی آلتنه کیره رک وظیفہ می یالکز چوجوغنی بویو ئکمن عبارت قالق ایحباب ایده جکنہ براہین ناطقہ حسیہ کتیردک.

ایشته بز یوقاریکی فصل‌الریز ده بونلری تھید ایلداکدن صکره دیدکه: قادینک ارک اوزرنده اولان بوقدر حقوقنہ مقابل ارک کلک ده قادین اوزرنده بر حق مهی اولق لازمد. بتحقیق ایسے قادین طرف‌دن ارک کلک ریاستی اعتراف او نقدن عبارتدر. زیرا ارک کلک بوقدر آخر وظائف ایله مکان طوتدقدن صوکره مقابلنده یو وظائف کنیجیہ لازمه می اولان حق طبییسی ویرمک نظام ایله اوینے اتفاق دیکدر. دها طوغ بسی ارک کلک قادین اوزرنده کی بتحقیق بیانه بیله حاجت بوقدر، چونکه فطریدر، طبیعیدر. اوئی قادین کیسہ اخطار ایدن حس ایدر؛ ارک کلک ایسہ برعمل ضروری ایله بیلیر.

بناءً عليه قادینک تستاری، عدم تستاری طوغیدن طوغی بہ ارک کلک عائد بر مسئله در. ارک کلک ایسترسه قاریسنه بوزنی اور تر، ایسترسه آچار. چونکه بوقدر تکالیف شافنه کلک کافسی ارک کلک بونہ یوکله بوب ده صوکره قاریسنه اوزرنده اولان حقنی کندن دن نزعد فالقیشمق عبث محضدر. بو، برکره بتون افعالی افراد آرہ سندر کی حقوق مقابلہ اوزرینه، مؤسس اولان عالم انسانیتہ تحققی مکن اوله۔ مایه حق مالا بیطاق بر تکالیف، اولدقدن باشقہ ارک کلک قادین اوزرنده کی حقنہ اعترافہ فالقیشان آدم حقیقتہ طبیعتہ، نفس فطرتہ اعتراض ایش اولور که بونہ نایجا بر اعتراض بیلیه رک اس آرہ سندر شایع اواسه بیله پایدار اوله ماز، چوق کچمہ دن ریاح ایله همجریان ولور کیدر. ذاناً اکر انسان برشیٹک حصوانی تھیندن اول اونک احکام فطرتہ موافق اولوب اولمادیغئی تحری ایله مجبول اوله بیدی لقتلری عزدن (محال) کلمہ سنک طی ایحباب ایدردی. زیرا بونکله ده نظام طبیعتہ غایردر.

قادینک مستوریت و عدم مستوریت مسئله سنک طوغیدن طوغی بہ ارک کلک حقوقنده اولدیغئی ناطق براہین محسوس دن بری ده شود رکه سربسقی نسوان طرفدارلری فسکر لری درمیان ایندکلری، مطالبلری ایلری سوردکلری زمان خطابلری ارک کلک توجیہ اینکدہ، اوکا حصر اینکدہ درلر. (المرأة الجديدة) مؤلف کتابنده دیبورکه:

«بز بونلری ارباب علم ایچون، خصوصیلہ مستقبلہ کی آمالزک

دینہ اعتماد، فضائل اسلامیہ وقوف، نشر دیانته اولان شوق اعتبراً لیه اوته طرفہ ملکتندن طیشواری چیقاماش شئون حیائیدنک هانکیسنہ دائز اولور سه اولسون مقدنلرلہ مصاحبہ بولنامش اولانلر دن دها ایلریدہ بولونیورلر.

یوقاریدہ، بومشاهده بزم مدعا منی تأیید ایدر، دیشدک، ایساح ایدم : اوت بو کنجلر اور وپاده تحصیل اینکلہ شرقیقلرندن برشی غائب اینکدیلر، بلکہ فرائض دینی-ملوندن ایکی مهم فرضی ادا اینکش اولدیلر : برنجیسی طلب علم ایچون ممالک بعيدہ بقدر کیتلری [اطبوا العلم ولو بالصین] [قل سیروا فی الارض...] اینکنجیسی بلا داجنبیده سیاحت ایدرک اقوام سائرہ نک احوالدن عبرت آملریدر. [افلم یسیروا... بزینہ قادین مسئله سنک عودت ایدم ده سوزی نرده براقش ایسہ ک اورادن ایلری طوغی کیدم. اوت، بر شرقی اولدینی کوندن بری قاریسی، قیزینی قونویہ قومشویہ کیمک کی عادی زیارتلردن بیله منع اینک ایستر [بو حرکتده ک افراط ایسہ پک آشکاردر.] وبو عادی اولانجہ قوتیله مدافعتیه چالیشیرسہ آرتق بز نصل اولور ده او آمدن قیزینی بر فابریقه ده ایشجی، یاخود بر تجارتکا عده صاتجی او له بیلمک اوزرہ تربیه اینسی بکایه بیلیر؟ بر شرقی قاریسی، قیزینی سسلرینی ارک که طوبور مقدن زجر ایدر طورور سه آرتق نز نہ پاپارده بو قیزینی علی ملا، الرجال بیان رأی ایده جک بر سیاہی، یاخود بر جماعت کبری حضور نده کرسی خطابته چیقدرق نطق ویره جک بر خطیب اولاق اوزرہ یتشادرمی ایچون او آدمی اقوعه موفق اولور؟

بومسئله بیلر شرقیلر ده رسوخ بولان افکار ده بر تبدل استعدادی کوره بیلک ایچون نہ قدر زمان ده اکیرمہ من ایحباب ایدر؟ حال بونکه بونکار و عادات اصحابنک بونز سنہ دن بری آورو پاپلرلہ اینکدہ اولدقلری اختلاط او عاداتک استقراری آرتیمقدن باشقہ بر تأثیر حاصل ایندی.

یوق، اکر بزم فلاجز بومسئله بیلر، بوقادین مسئله سنہ می بوطدر. بوعقدہ او صورتله حل ایدلندجہ بزده بوکرداب عمیقدن قور تو اوب چیقه مايز، طرزندہ حکم ایدیور سه کز، الله کوسترسون بز بومسئله ده غرب ایله همحوال اول مادن اول محو اولور. دیکلک کمہ مساعدہ اینکیسکن. لکن بو قدر یائس نہ دن ایحباب ایدیور؟ مادام که قادینلرک ارک کلک ایشلہ اوغر اشلرینک مهملک بر مرض اجتماعی اولدینغدہ جملہ من متفقز، نیچون مسلمانلرک بونکا قارشی کوسترد کلری نفر تدن استفاده اینکیلہ مدعی تعمیم و توسعیدن ایسہ ازاله سنہ چالیشمایہم؟ مادام که امنلرک عو واصح محلانی ایچون قوانین کونہ عصیاندن بشقہ بر سبب بوقدر، مادام که قادینک اعمال خارجیہ ده ارک کلک اشتراکی ده فطرتہ قارشی بر عصیاندر، مادام که قانون لایتفیر ترقی مسنتبلد، او جه حکمی طانیانلری بر عذاب ایله محکوم ایندکن صکره، هر شیئی وضع طبیعیسنه ارجاع ایده جکدر، نہ دن ایسہ اولدن باشلا یارق اموریزی، شئونزی نظام ازلى کونہ اک قریب اولان طریقلرلہ اصلاحه سی اینکیلہ؟ نیچون او عذاب هول انکینه تحلیم نفس ایده لم؟

یا په مازلر . نصل که شیدی یه قدر او نلرک هر حکمنه انقیاد ایش وایمکده درلر . اوت ، بونلر بر طاق حقاً قدرکه انسان لسانیله انکار ایتمک ایستسه قابی شهادت ایدر ، یوزی سویلر .

(المرأة الجديدة) مؤلفی دیسیورکه : « مادام که قادینلرک ارککلرله معامله‌سی ، اختلاطی بادی ؟ فساد اویلور ، نیچون قادینک حریتی آیاک آلتنه آنیورده ارککلک کی محترم طوتویلور ؟ نظر عدل قادینه ، ارککه نسبتله باشقه باشقه میدر ؟ یوقسه بری قادینه دیکری ارککه مخصوص اولق اوزره آیری آیری ایکی حقیقی وارد ؟ صاحب اختیار اولان برآدم شرع و قانونک تعیین ایلدیکی حدودک خارجنه چیقاً ماًق شرطیله اختیاری اوزرنده کیف مایشاء تصرف ایده منی ؟ بز دیز که بوسوزک هیچ بر فائده‌سی یوقدر . نته کیم اقوام مغلوبه طرفندن رفع اونان شوشکاینلرده او قیلدندر :

مادام که میدان حیاتنے مسایقه‌یه هر کس ایچون مساغ وارد ؟ نه دن اقوام مغلوبه نک مسایعه‌سی ایلری کیتیور ده بولی اقوام غالبه‌یه براقیور ؟ نظر عدل اوکننه ، صکره کنه نسبتله باشقه باشقه میدر ؟ یوقسه حق بری ام قویه‌یه ، دیکری ملل ضعیفه‌یه مخصوص اولق اوزره ایکی در لو میدر ؟ هر کس حدود شرع و قانونی تجاوز ایتدجه کندی اختیاری اوزرنده ایستدیکی کبی تصرفه صلاحیتدار دکیمدر ؟

ایشته اکر بیویلرکی حسب‌اللار عاجز ملتله بر فائده ویرده او نلری قوتل اقوامک بیویلر و غندن قورتازرسه قادینلر ایچون سویلن اوکی سوزلرک بلکه بربارانی کورولور .

شیدی باقلم بونک نه دن فائده‌سی اویلور ؟ کونک نظامات ، حیات انسانیه نک قوانینی اوزرنده اجرا ایدیلن تبعات ایله ٹابتدرکه قوتلر متوازن او مادجه مساوات موجود او له ماز . اوت ، بو بر امر بدیمیدرکه یونی هر کس کرک کندیسنه ، کرک امتلرک بتون شئون حیاتیه‌سند کوره‌یلیر . اویله ایسه شیدی بزه لازم اولان ، مساوات کله‌سی تلفظ ایزدن اول ، عجا آرده‌کی قوتلرده تووازن وارمیدر ، یوقیدر ، یونی آرامقدر . مع مافیه مغارضلر عز اورتیه چیقوب ده بو قانونی ظلم ایله اتام ایده منلر . زیرا اصل ظلک قویوی قوای مختلفه اصحابه حقوق متساویه ویرمکدر .

ذاتاً مؤلفک سوزلری قبیلندن عباراتک بر فائده ویرمه‌هه‌سی یالکز ضایدیغیز اسبابدن دکل ، بلکه حقیقت حاله طبان طبانه ضد اولمسندندر . زیرا جناب حق ارکک ایله قادینی انجق شخص واحد تشکیل ایتمک او زره یارا تمددر . ارکک حد ذاتنده بیوک بیوک بر طاق اکسیکلر واردکه او نلری انجق قادین تمامالار ، کذلک ، قادینده بر طاق اکسیکلر واردکه او نلری ده یالکز ارکک اکال ایدر ، بر شرط ایله که بو نواقص متبادله جنسین آرمه‌نده اتحاد حصوله کلنجه کندی کندیسنه تکامل ایدر واو زمان طیه‌ت حال زوج ایله زوجه‌دن هر برینک او برینه قارشی عهده‌سنه متحتم وظیفه‌سی کندیسنه الهام ایدر . شیدی بر کره بونلر ثبوت بوله‌قدن صکره آرتق هر بری دیکرینه محتاج اولان ایکی شی آرمه‌نده کی وجہ مساواتی تعیین ایچون او زون سوزک البته معنای

پناهی ، امانکاهی او لان یکی فکرلی کنجلر یز ایچون یازیسورز . زیرا او کنجلر درکه اکتساب ایمکده اوله‌قلری تربیتی صحیحه علیه سایه‌سنده قادین مسئله‌سی مستحق اولدیغی مقام بحث و تدقیق کتیره جکلار در . آرتق قادینلرک بتون اموری ارککلارک النده اوله‌رق او نلری ایستدکاری صورتده چویرمکده ، شئون حیاتیه‌لری او زرنده بیلکاری کبی تصرف ایمکده اوله‌قلرینه بوندن دها قطعی بربرهان اوله‌سیلیرمی ؟ اویله یا ، بوجه‌تدن قادینلر ولو جزئی او لسوون برجق طبیعی به مالک بولنیش او له‌یدیلر نفوذرجالی او زرلرندن سیلکوب آتلریچون طوغریندن طوغری یه کندیلرینه خطاب او انوردی ؛ دها طوغر بسی قادینلر بر ارکک چیقوب ده بوجه گندیلرینی مدافعتیه و قالیشماسنی هیچ بکله من‌لردی .

هله بن قادینی ارککه اطاعت دائره‌سندن خارجه چیق‌ارمایه مطوف او لان هر طبی انجق او محمرلرک مطالبی نوعندن اولق او زره تلقی ایمکده یم که یازارلر ، چیزلر ، محاکوم تعابی اوله‌تلری ملت قویه نک کله‌رک مملکت‌لرینی ضبط ایتسی کندی اسـقـلـالـلـارـینـی ، حقوق‌لرینی محو ایده‌جکنی دلائل ایله ایله ایدرلر . اکر انوام مغلوبه طرفندن سرد او نان بوکی دلائل ملل غالبه نک شدتی تعديل ایدرده حق طبیعیلرینی آلمقدن واز چکیره‌یلیوسه سربستی نـسـوـانـ ایچون ستونلر طولدوران محـرـلـرـکـ یـازـیـلـرـیـ دـهـ بـلـسـکـهـ بـرـفـائـدـیـ بـلـیـلـیـرـ .

مع مافیه بوقیاس ده بر قیاس مع الفارقدر . زیرا اقوام مغلوبه سعی ایله ، بجاهمه ایله حق طبیعیلرینی استزاده ایدرک محاکوم بولندقلری ام غالبه نک الندن قورتوله‌یلیلر ، حال بوکه قادینلرده امر بونک خلافه در . چونکه قادینلرک کال جنسیلری ارککلارک او نلری بسله ملرینی ، او نلره خدمت ایتلرینی ، شدادی ایله ملامال او لان بوجدلسکاه معیشتنده جنکلاشمک بلاسندن او نلری قورتازملرینی ایچاب ایدر . وقدر خدمت ، بو قدر وظیفه ایسه شبهه یوقدرکه ارکک قادین او زرنده برجق حیا می‌اید ، حق نظاری او لمی می‌اید ،

بونکله برابر بن دیم که قادینلر ارککلارک نفوذ و حاکیتندن کلیاً آزده بر احتقال نامه ظفریاب او له مازلر . انجق او زمان ارکک آرتق کندیسنه قادینه فارشی اداسی او زرینه متحتم بر وظیفه ایله بالطبع مکلف کوره‌میه جکی ایچون ، وارسون کندیسنه بسلسین دیمه‌رک او فی کندی حاله براقیویر . قارینه ده اعمال خارجیه ده او نکله من‌اجدیه باشـلـارـ ، طـبـهـ اـرـکـکـ دـهـ اوـکـاـمـاـجـ اـولـورـ . ایـشـتـهـ اوـزـمـانـ قـادـینـ بـونـدـنـ بـیـکـلـرـ جـهـ سـنـهـ اـولـ اوـلـدـیـنـیـ کـبـیـ یـاـخـودـ بوـکـونـ اـقـوـامـ وـحـشـیـهـ دـهـ کـوـرـلـدـیـکـیـ وـجـهـلـهـ مـسـتـقـلـ اـولـورـ ، لـکـنـ ذـلـیـلـ اـولـورـ ، مـحـقـقـ اـولـورـ . اکر نـسـوـانـ هـرـیـتـ هـطـلـانـهـ تـأـمـیـنـیـ اـیـچـونـ اوـغـرـاشـانـلـرـ مـقـصـدـیـ بـچـارـهـ لـرـ بوـ اوـچـورـوـمـ دـوـشـورـمـکـ اـیـسـهـ بـزـ اـیـسـتـدـیـزـ ، بـزـنـ اوـزـاـقـ اـولـسوـنـلـرـ خـلـقـاتـ کـوـیـاـ قـادـینـلـرـیـ بـیـوـکـ بـرـ حـرـیـتـهـ نـاـئـلـ اـولـشـ ظـنـ اـیـتـمـیـکـ اـمـتـلـرـکـ حالـیـ آـزـیـحـقـ تـدـقـیـقـ اـیدـیـلـهـ جـلـکـ اـولـورـسـهـ کـوـرـیـلـوـرـکـ بـوـ حـرـیـتـ هـوـهـوـهـ طـوـغـرـینـ طـوـغـرـیـ یـهـ اـرـکـکـ تـحـتـ تـصـرـفـنـدـهـ دـرـ . یـهـ اـرـکـکـ قـادـینـلـرـکـ اوـلـنـدـنـ چـیـقـمـاـلـرـینـیـ اـیـسـتـسـدـلـوـ بـرـیـکـیـلـرـ اـطـاعـتـدـنـ باـشـقـهـ بـرـشـیـ

او مازسه ارکلک ایله قادین آره سنده هشتگ بر حق او لور . او حالده
ارکلک رأی او ماد چجه قادین چار شافنی چه قاره ماز .

محمد عاکف

۲۰۰

آکلاشه مادق، حالاده آکلاشه ماورز!..

هر شیوه عظیم بر انحطاط حصوله کتیر استبدادک تأثیراتندن دین
بین اسلامده آزاده قاله ما مش، آز بزمان ظرفنده بو خصوصده افکار
عویله پک هتشتت بحاله کلشدر. عین دینه مذوب ایکی کشی پنهانده
بهم او قدر هبایت اعتقاد کور و ایور که تأسف ایله مک ممکن او لمایور.
حالبوکه ایکی طرفک ده غایه اهل بودر، ایکی طرفک ده آرزوی سعادت ابدیه به
مظہریت در. اصور اولو نماز که « انسان » نام مجلنی طاشیانلر آره سندہ
سعادتی بو بش کونلک حیات دنیادن عبارت بیله جلک کیسملر بولونه پیلسون.
هر کس وجودی ایچون بر هنجا تدارکنه چالشیدنی کی روحی ایچون ده
بر مأوى احضاری دوشونیور. بر پت پرست بیله بو تفکردن آزاده دکلدر.
هر ایکی طرفک غایه اهل برایکن نصل او لیورده آراده هبایت
اعتقاد حصوله کلیور؟ بونک پک متنوع اسبابندن اک مهمی اکلاشیله.
مهمازاق در. هیچ بزمان ال الله ویره رک بی طرف بر فکر، بی طرف بر
محاکه ایله حقیقت دوشونو مله مش، تدقیق ایدیله مش، هیچ بزمان
افرات و تفریطدن قور تولق نصیب او لمایمش. جهات واستبداد داعما
بوندن بزی منع ایتمش.

بتون افعال و حرکاتی عقائد دینی-مدن عدایتکه قالقش مشتر .
عبادات کی صرف دیندن محدود او لان شیلره ده بعضاً یه مداخله منی
او زانهشز . حتی بعض علماً ، تأثیرات سیاسیه و اسباب سازه طولانی
بوکا مشهات ایتمشلر ، آرزویه موافق حکملر ویرهشلر . کیت کیده
او قدر فروعانه داشت که اساس غائب اولمک درجه سنه کلش . بتون
وصایای صحیاً ، بتون وصایای اخلاقیه او اصر دینیه درجه سنه چیهار بش .
حالبوکه برگناه صحی ایله برگناه دینی آراسنده نه قدر فرق عظیم وارد را
بری وجود فائی به ، دیگری روح ابدی به متعلق در .

دین نه در؟ دینک اسلامی نه لردر؟ او فروعات میاننده صیغه یشوب
قالمش. اوامر ووصایای دینیه نک درجات قوی نظر اعتباره آلمایه رق
کوچک بر قصور ایچون تکفیره قدر، دینک خارجنه چیه ارهه قدر
چسارت ایدیاش، آکلاشه مادق، حالاده آکلاشه ماپورز!..
بز، دینی، کتابلردن دکل، آباء واجداد منک افعال و حرکاتندن
او کر نشز. او صورتله حاصل اولان معلوماً نزی کتاب شکلندنده نشره ده
جرأیاب او لمشز. هر کس شخصیتنه، محیطنه تبعیتدن آزاده قاله مامش.
هر کس کندنده مجتمه درجه سنده براتلاع کورهش. فقط سویلد کلرینی
مطالعات شخصیه بناه دکل، دین نامنه سویلش، عنده براطاقم قیودات
وضع ایتمش. بونک نتیجه هی اوله رق نه فکر لو درهیان ایدیاش، نه
یهوده مناقشه لرجایان ایتمش!.. آکلاشه مادق، حالاده آکلاشه ماپورز!..

پوقدر، بو بولاه او لدیغی کېي بو ايکى شىيدن بىرىنىڭ دىكىرنىن استقلالى
ھىئەسى دە بىم آڭلايەمدىغۇم و قطعىياً آڭلايە مايە جۇغم بىر مەمىدر،

اویله یا، برلشوب شی، واحد تشکیل ایتمک اوزره یارادلش ایکی
شیئه استقلال ویرمک نصل یاقیشیق آایر؟ بونلردن هربری دیکرینه
محتاج وکال جنسییه اونکله قائم ایکن آره لرنده نصل وجه مساوات
تعیین ایدیله پیلیر؟ بنم آگلادیغمک غایتی شود رکه : جنسین آرسند
مساوات واستقلال حصوانه سی ایدنلر بالفرض صوبک ایکی عنصر
مکونی اولان مولد الماء ایله مو الحوضه آرسند استقلال ایجادینه
اوغر اشانلرک عینیدر. اکر صوپی وجوده کتیرمک اوزره بو ایکی
عنصردن بری ایچون دیکردن مستقل اولمک ممکن ایسه کاکان عائله
تشکیل ایتمریله برابر ارکلک ایله قادینک ده بربزدن استقلالی قابل اوله پیلیر.
شیدی دییه جکلرکه : اویله یسه یوقاریکی فصلار ده نصل اولدی ده
ارکلک، قادینک موقعیتی تحدید ایتدلک، بونلرک آرسند اختلافات
امحادنه حالدشدلک ؟ بنده درم که :

بو خصوصىده بن عينيله مولداتخوضه ايله مولدمانك خواص كيميه. لرندن ، نقلت اضافيه لرندن ، بولند قلري يردن بحث ايدن بر كيميا كر كجييم . قادين ارككدن بدنآ دها خفيهدر ، ديديكم زمان مولده الماء مولداتخوضه دن دها خفيهدر ، ديمش أوليورم . كذلك موازنہ حيات قانونی ، جنس رقيق اسوانک سعادتی اویله ايجتاب ايديو تركه روابط عائلیه نك تشبيدي ايچون قادينلر حریته لرندن بر قسمی ، فقط ارككلارك ترک ايده جگنه دن دها بيوك بر قسمی ، فدا ايتمريدر ، ديديكم زمان صوبی وجوده كتيرمك ايچون مولداتخوضه نك كندو جمندن ترک ايده جهي مقدار مولداتخوضه نك كندن زياده اولملييدر ، ديمش أوليورم .

شایان استغرا بدرکه سربستی نسوان طرفدارانی قادرین طرفندن ارککه قارشی کوس-تریلان "خضوع" وانقیادی پلک بیولک کورویورلر، بوحالی بر اسارت عد ایدبورلرده دیکر طرفدن ارککلک قاریسنی انفاق اپچون او له سی یه، چالیدشدیغی هیچ دوشونیورلر. حال بوکه قاریسنک او غورنده ارککلک چکمکده او لدیغی شداده جسمانیه و متاعب روحانیه ایله او بربینک بزیکنکه قارشی اظهار ایلدیک آطاعتی مقایسه ایده جک اولورسنه ارککلک قادرینه قارشی اولان اسارتی قادرینک کندن فضلله بولورز.

واما قادرنئك آركىكە قارشى اولان خضوع وانقيادى بىر چوق
آلام وَا كداره مصابىتى اىچاب ايمكىدە ايسەدە بوجال آرهلىرنىدەكى جەھل
مەتقاپىلەڭ نتىجىسىدە ئاشقە بىرىشى دىكلەر، لەن تۈرىيە و تەندىب سايىھىسىدە
زوج ايلە زوجىدەنک هەبرى دىكىرىينىڭ نظرىنىدە يو كىسىلىپ، او زمان
بىرلىرىنە قارشى اولان و ظيفەلىرى كىندىلىكىندەن تەين ايدە، استقلال
دىنلىن شى ذهنلىرنىدەن كەلىيما، او زاۋالاشىپ، زىرا بىرى دىكىرىينى اكال ايمك
او زەرە يارادلىش اولان، ايکى مخلوق آرەسىندە بۇ كەلە بى معنادر.

بوحقائق تقرر ایتدکدن ؛ قادین ایله ارکلک هیچ بولینک دیکرینه
قارشی مستقل اوله مايدجغى ، بلکه بونلرک شى و احد اولدېغى ثبوت
بولقدن صوکره آرتق قادینك تورىتى ياخود آچىق كىزىسى هېيم